

Rek. 34/2021/Udvalget for et holdbart Norden D 2022

Tidligere nummer	A 1852/UHN
Behandles i	Utvalget for et bærekraftig Norden

Utvalget for et bærekraftig Nordens betenkning over
felles nordisk strategi for nedtaking av vindmøller og resirkulering av avfall fra vindmølleindustrien

Forslag

Utvalget for et bærekraftig Norden foreslår at

Nordisk råd tar meddelelsen om rek. 34/2021 hva angår om felles nordisk strategi for nedtaking av vindmøller og resirkulering av avfall fra vindmølleindustrien til etterretning og anser den som *ferdigbehandlet* for rådets vedkommende

Bakgrunn

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

å skape en felles strategi for håndtering av avfall fra vindmøller i de nordiske lande som er gått ut på dato med særlig vekt på propellene og resirkulering av avfall fra vindmølleindustrien

Meddelelse fra Nordisk Ministerråd

Nordisk Ministerråd arbejder meget indenfor feltet omkring cirkulær økonomi og finder dette arbeide vigtigt for at kunne opnå Vision 2030. Dermed er spørsmålet om genanvendelse af vindmøller også vigtigt, særligt i tråd med en stigende udbygning på vindmølleområdet og Nordisk Ministerråd deler Nordisk Råds holdning til at dette er et vigtigt område at behandle.

I samtlige nordiske lande foregår der i dag et arbejde med at genanvende materialet fra vindmøller. Flere af landene har en strategi for cirkulær økonomi, herunder materialegenanvendelse. Flere projekter er i gang i de nordiske lande om genanvendelse af vindmølleblade, men også om en egentlig kortlægning af behovet fremover. Der er også udviklet nyt design af vindmølleblade, således at de fremover reelt kan genanvendes. Hvilket afhjælper problematikken fremover.

Nordisk Ministerråd finder ikke nogen særlig nordisk nytte, ved at lave en fælles nordisk strategi for håndtering af affald fra vindmøller, i de nordiske lande med særlig vægt på vindmølleblade og recirkulering af affald fra vindmølleindustrien. Nordisk Ministerråd vil dog arbejde for at der sker en vidensdeling mellem de nordiske lande, som et led i udarbejdelse af de nationale handlingsplaner vedrørende cirkulær økonomi. Såfremt der i dette arbejde, afdækkes en nordisk nytte for en fælles nordisk strategi på dette område, vil nordisk ministerråd tage det med videre i forbindelse med udviklingen af den næste programperiode.

Nordisk Ministerråd anser hermed, at rekommandationen ikke kan imødekommes.

Utvalgets synspunkter

Den socialdemokratiske gruppe udtrykte utilfredshed med svaret og ønsker politisk dialog. Gruppen understregede vigtigheden af at Norden i fællesskab bør varetage affald, som den grønne omstilling afføder, og undrede sig over at Ministerrådet ikke ønsker at imødekomme forslaget fra et enigt NR. Nordisk grøn venstre var ikke enige i at svaret er utilfredsstillende. Den konservative gruppe orienterede om at konfliktniveauet i Norge omkring opsætning af vindmøller er skyhøjt, og mener ikke at der er behov for en decideret strategi, men derimod en løsning på affaldsproblemet ved nedtagning af vindmøller. Det fremgik af afstemningen at 6 medlemmer (Anders kronborg, Emilia Töyrä, Tove Elise Madland, Troels Ravn, Kim Kielsen og staffan Eklöf) stemte for en politisk dialog og 9 medlemmer (Cecilie Tenfjord-Toftby, Lene Westgaard-halle, Bryndis Haraldsdottir, Ola Elvestuen, Magnus Ek, HafdisHrönn Hafsteinsdottir, Simon Holmström (suppleant for Mikko Kärnä), Rasmus Nordqvist og Pipaluk Lynge-Rasmussen stemte for at rekommandationen anses som færdigbehandlet for rådets del.

Udvalget noterer meddelelsen fra Nordisk Ministerråd hvoraf det fremgår at Nordisk Ministerråd ikke finder nogen særlig nordisk nytte ved at lave en fælles nordisk strategi for håndtering af affald fra vindmøller, i de nordiske lande med særlig vægt på vindmølleblade og recirkulering af affald fra vindmølleindustrien.

Udvalget henviser til spørgsmål (E12/2019) stillet af Anders Kronborg til de nordiske regeringer om genanvendelse af vindmøller, dog med et særligt fokus på vindmøllernes vinger.

Det fremgår bl.a. af svaret at i Danmark vil ca. 3400 ud af 4200 vindmøller været taget ud af drift i 2030. Når vindmøllerne nedtages genanvendes stort set alle elementer i dem, men på nuværende tidspunkt er det en udfordring i forhold til genanvendelse af vindmøllevingerne da der er begrænsede genbrugsmuligheder for genanvendelse af kompositmaterialer. I nogle tilfælde genbruges vingerne i nye møller og ellers brændes de på forbrændingsanlæg. Finland informerer om at anvendelse af vindmøller er relativt nyt (2010) så håndtering af nedtagne vindmøller er ikke et akut problem men problemet vil opstå på længere sigt. Det fremhæves, at effektiv genanvendelse af kompositmateriale forsat kræver meget forskning og udviklingsarbejde, men at dette på længere sigt kunne indebære positive effekter. Sverige tilslutter sig at genbrug og genanvendelse af særlige typer af affald er en generel udfordring, og

henviser til et forstudien fra 2016 der bl.a. siger at genanvendelse af affald fra vindmøller endnu ikke er en stor udfordring for Sverige. I Norge ser myndighederne udfordringerne med nye voksende affaldsstrømme, og mener at disse må sikres bedste mulig behandling, herunder genanvendelse og nævner at det kan være aktuelt med et nordisk samarbejdsprojekt om disse affaldsstrømme – eksempelvis gennem den nordiske arbejdsgruppe for cirkulær økonomi. Det fremgår også af svaret, at regeringerne i Norden ser udfordringerne med nye voksende affaldsstrømme og mener at disse skal behandles bedst mulig. Det vil derfor være aktuelt at udrede muligheder for behandling, herunder genbrug og genanvendelse og anser et fælles nordisk affaldsprojekt for aktuelt.

Med dette svar i mente ønsker udvalget, at understrege over for Ministerrådet at der trods svaret fra Nordisk Ministerråd på rek. 34/2021 syntes at være et behov for et nordisk samarbejde om håndtering af disse affaldsstrømme, og vil opfordre Nordisk Ministerråd til at arbejde for at der sker en vidensdeling mellem de nordiske lande omkring genanvendelse af vindmølleaffald med særlig fokus på vindmølleleveringer, og i den forbindelse være særlig opmærksom på at afdække en nordisk nytte for en fælles nordisk strategi på dette område, og efterfølgende tage det med videre i udviklingen af den næste programperiode.

Med dette foreslår udvalget for et holdbart Norden, at Nordisk Råd tar meddelelsen om rek. 34/2021 hva angår om felles nordisk strategi for nedtaking av vindmøller og resirkulering av avfall fra vindmølleindustrien til etterretning og anser den som *ferdigbehandlet* for rådets vedkommende

Illulisat den 30 juni 2022

Anders Kronborg (S)

Bryndis Haraldsdóttir (Sj.)

Doris J. Jensen (S)

Emilia Töyrä (S)

Hafdís Hrönn Hafsteinsdóttir (Frfl)

Himanshu Gulati (FrP)

Lars Püß (M)

Lene Westgaard-Halle (H)

Magnus Ek (C)

Ola Elvestuen (V)

Pipaluk Lyng-Rasmussen (IA)

Sebastian Tynkkynen (saf)

Simon Holmström (HI)

Staffan Eklöf (SD)

Tove Elise Madland (A)